

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

De preste săptămână.

Intimplările mai însemnate:

În politica din lăuntru săptămâna aceasta s'a făcut liniște. În Viena s'a întrunit Mercuri delegația ungară și dieta din Budapesta nu ține ședințe, câtă vreme e întrunită delegația ungară.

*

La începutul săptămânii se credea, că e în izbucnire războiul între Rusia și Japonia. Știrile au fost însă prea pripite. Se vede totuși că va fi pace. Rusia a făcut concesii Japoniei.

*

Despre toate aceste iubiri nostri cetitori află descrieri în foaie.

— — —

Despre școală și viața noastră

Disertația, a cărei publicare o începem azi a fost rostită în 6/19 Ianuarie c. în Mediaș, cu prilejul unei producții școlare, ținute în școala gr.-cat. rem. Fiind plină de învățături și povești prețioase, o dăm la acest loc al foii noastre.

Este chiar anul împlinit de când dela acest loc 'mi-am ținut de datorință sfântă să vă povestesc în scurte cuvinte însemnătatea școlii. Și-am zis atunci c'am așa: Omul fără de învățatură e orb — deși are ochi, e orb sufletește. »Un om fără învățatură e ca soldatul fără sabie, ca țarina fără ploaie, ca un car fără roate și ca un scriitor fără condei». »Comoară de aur este învățatura și mărgăritar de preț mare». Omul fără carte sau fără învățatură nu cunoaște nici datorințele sale, față de sine, față de de-aproapele, față de Dumnezeu și nu-și cunoaște nici chiar drepturile sale.

Știința e totodată și podoaba omului. »Nimic alta nu împodobește viața omului ca știința, nimic nu o întărește ca învățatura». Marele dascăl al poporului Anton Pann în »Povestea vorbei» astfel ne caracterizează pe omul cu carte: »Câți știu carte și cetesc, cu patru ochi se numesc».

Scopul nostru este fericirea adevărată, la care putem ajunge numai prin cultura intelectuală și morală.

Omul fără religie și morală nu plătește nimic, că ce îi folosește averea, sănătatea, ba chiar și învățatura dacă faptele lui sunt rele? »Știința fără virtute mai mult strică decât folosește». Un om lipsit de moralitate și religiozitate, e un nefericit în lumea aceasta, el e pus pe o treaptă cu dobitoacele — ear' în cealaltă va fi osândit pe veci. Așa dară e lucru văzut, că școala lucră la perfecționarea omului, ea se nisuieste, ca prin instrucțiunea ce o dă copilului, acesta la timpul său se devină fericit.

Avem în grădină un pădureț tinăr. Ca acesta să aducă fructe bune, îl altoim, săpăm locul în jurul lui, ca să estirpăm mărăcinii, îi punem gunoiu, ca astfel să aibă un nutremânt mai bogat; îl curățim de mușchi și de ramurile de prisos și uscate. Toate le facem, ca cu timpul să avem un pom sănătos, care să ne aducă fructe îmbelșugate și gustoase. — Sau ca să aduc o altă pildă:

Avem un vițel. Oare acestuia nu-i dăm cea mai mare îngrijire, îi dăm nutremânt îndestulitor, îi facem curățenie și ne grijim de aer proaspăt? Il grijim,

ca astfel să se desvoolte cât mai bine și cu timpul să devină o vită frumoasă, — o vită de preț?

Acum dacă pentru un pom și pentru o vită facem toate celea de lipsă, pentru ca să se desvoolte cât mai bine; oare pentru un om, care e după ehipul și asemănarea lui Dumnezeu se nu facem totul, ca să fie întru toate statului său, și astfel să poată ajunge cât mai ușor la destinațiunea sa?!

Cultura omului însă după-cum s'a arătat să face prin — școală — pentru care totul trebuie să jertfim și să facem. Școala învață pe om să scrie, să cetească, să socotească, să cunoască pe Dumnezeu, — creatorul cerului și al pământului. Și acestea sunt tot atâtea lucruri însemnate, care parte îi procură fericirea pe pământ, parte îi asigură fericirea cea vecinică. Fără de acestea a duce o adevărată viață nu se poate. Ca să se vază cât de rău e a nu avea învățatură, mă rog să ascultați o istorioară:

Un biet om sărac primi odată prin postă o epistolă. Se uită la ea și pe față și pe dos, și suspinând zise în sine: »Doamne ce rău e că părinții mei nu m'au dat și pe mine la școală! Poate, că aceasta va fi dela fratele meu din depărtare și cine știe ce va fi scris în ea». Să o dea unui străin să o cetească îi venea omului greu. În fine n'avu încătrău, trebui vrând, nevrând, dacă voia să știe ce spune cartea, să meargă la vre-unul cu patru ochi. Mergând pe drum se întâlni cu un negustor străin de neam și lege, și-l rugă să-i spună ce-i spune cartea, că negreșit e dela fratele său.

FOITA.

Din viața lui Aron Boca Velchereanul.

(Urmare și fine).

Mai încolo Aron Boca Velchereanul în ori ce funcțiuni a fost, totdeauna a avut o purtare atât de corectă și onestă, de totdeauna a câștigat plăcerea și bunăvoința poporului, pentru-că dînsul avea în vedere totdeauna, că nici omul de stare mai de jos se nu simtă ceva neplăcere, fără totuși să fie mulțumit, în pace și liniștiți. Mai încolo Aron Boca Velchereanul din ori-ce oficiu când abzicea, oamenii ziceau »știe Dumnezeu când vom 'mai ave om ca Aron în aceasta slujbă». Și pentru-ce s'a purtat totdeauna Aron Boca Velchereanul față de poporul satean, cu atâta bunăvoință? Pentru că poporul satean 'i a fost drag ca sufletul, și ca pe poporul satean să-l poată ajuta și mai mult, a scris și tipărit mai multe cărțicele, menite și întocmite așa, ca să fie

plăcute, atrăgătoare și binevenite, pentru oamenii din popor cu carte mai puțină, și să placă la omul de ori-ce etate, că plăcându-le să le cetească adese-ori, și cu încetul să se dedee cu cetitul și cu dorul de-a ceti, căci după aceea, cetind mai multe cărți de cuprins deosebit să 'și câștige știință și cultură, și să înainteze.

Din cărțile scrise și tipărite de Aron Boca Velchereanul amintim aci:

a) Cărți de cuprins religios și moral.

1. »Lăcrimi funebrele» sau »Versuri la înmormântări», Sibiu 1884.
2. »Lira Sionului» sau »Cântarea sârbătorilor», Gherla 1894.
3. »Omul și lumea», versuri generale la înmormântări, Gherla 1893.

b) Cărți instructive.

4. »Sfaturi de aur» sau »Calea către fericire», Gherla 1894.
5. »Filoxera Ornenimei» sau »Vinarsul», Gherla 1895.

6. »Albina și leneșul» sau »Icoana diligenței și a lenei» Gherla 1897.

7. »Reguli și sfaturi pentru prunci din școalele sâtenes», Gherla 1897.

8. »Medicul fără arginți» sau »Indrumări pentru grija sănătății», Gherla 1897.

9. »Povestea pascului» sau »Abateri dela credință deșartă», Gherla 1896.

10. »Țiganul și magnatul» sau »Abateri dela vrajă și farmece», Gherla 1895.

11. »Poveștile lui Esop» sau »Indrumări folositoare», Gherla 1899.

c) Cărți pentru glume și petrecere.

12. »Zina Câmpiei», Gherla 1899.
13. »Doinele și jocul Țiganilor», Brașov 1892.
14. »Dialogul sau vorbirea Țiganului cu Sf. Petru la poarta raiului», Gherla 1893.
15. »Țiganul la mănăstire», Gherla 1895.
16. »Țiganul în raiu», Gherla 1895.
17. »Impărăția Țiganilor pe virful unui plop», Gherla 1899.

A scris și tipărit Aron Boca Velchereanul

Străinul luă epistola, o ceti și apoi îi zise: »Omule, scrisoarea aceasta nu e dela fratele tău, ci dela diregătoria unui oraș din Basarabia. E drept, că în scrisoare se face amintire despre fratele tău, — se zice, ... se zice: ... că e mort și că a rămas după el puțină avere, ... 100 floreni, și acum cred, că știi pentru-ce 'ți-a venit scrisoarea asta: se te duci se 'ți iai banii.

Galbin și tremurând începui a plânge bietul om, și nu mai putu vorbi nimic. În fine se reculese, își șterse ochii și reflectă: »Sunt om sărac, și 'mi-ar prinde bine banii, dar' se mă duc în așa depărtare 'mi-e peste puțină? Negustorul zimbă puțin și apoi îi zise: »Eată eu sunt gata de plecare în afacerile mele, tocmai în Basarabia, și dacă 'mi-ai da mie jumătate din suta de floreni, 'ți-ași ridica eu banii«. »Așa se fie!« — răspunse erede, — îți mulțămesc de bunăvoință, și după-ce îmi voiu primi banii și mai mult«.

Bietului om 'i-se părî, că a cerut puțin, dar' s'ermanul a fost îndoit înșelat, căci negustorul se duse în afacerile sale în Basarabia și astfel putu se ceară mai puțin, și în epistolă era scris: »Ioan Costin născut în Grădiște în Transilvania, a repausat în Hotin, în Basarabia, și a testat fratelui său Niculae, care trăiește în locul nașterii, 500 de galbini«.

Cu împuternicirea ce 'i-o dote moștenitorul de-a scoate toți banii rămași după fratele său Ioan — negustorul scoase cei 500 galbini și la reîntorcere îi dote bietului om lipsit de minte 50 fl. în bani de hârtie.

Din istorioara aceasta vedem. cât de rău e de omul fără învățătură, fără școală. Bine a zis metropolitul Antim Ivireanul: »Nu e sărac cel-ce n'are fată și mamă, ci cel-ce n'are învățătură«. Și cu toate acestea ne luptăm cu sărăcia ca peștele în apă. Eată deci, onorată adunare, ce m'a îndemnat de astă-dată se viu în fața domniavoastră și se v' vorbesc.

Nu de mult m'am întâlnit cu un fost învățător al meu, care astfel vorbi despre vremile de acum: »vremuri grele, oameni ușuratici«. M'am gândit mult asupra ziselor acestora și cu durere

trebuie se recunosc, că învățătorul meu are tot dreptul.

Mersul vremilor e greu, pune la probă mintea, puterea omului și când privim la mulțimea oamenilor, cari se plâng și blastemă nenorocirea lor, trebuie se zicem, că oamenii sunt ușuratici. (Va urma). **Isidor Dop.**

Procesul de presă al „Libertății“, pentru articolul »A murit Matia și cu el dreptatea«, scris de dl Ioan Moța s'a ținut la juriul din Cluj Miercuri, în 3 l. c. Dl Moța a fost osândit de nou la 1 an temniță 1000 cor. pedeapsă în bani.

In procesul de agitație, al deputatului slovac Veselovski, pertractat săptămâna trecută în Neutra, acusatul a fost achitat, din cauză, că nu s'a putut dovedi că a agitat împotriva patriei și a națiunii maghiare, cum a fost acusat.

La situație. Pe terenul politic domnește liniște de câteva zile. În nrul trecut am făcut amintire de propunerea deputatului Șmialovski în dietă, care a cerut ca dieta se aleagă o comisie din toate partidele și aceasta se facă un plan de împăcare. Propunerea a ajuns la rînd pe la sfîrșitul săptămînei trecute, dar după o scurtă desbatere a fost respinsă. Dieta 'si-a întrerupt Sămbătă ședințele și nu se va întruni decât peste vre-o trei săptămîni. Causa este, că în acest timp își ține ședințele în Viena delegația ungară pentru desbaterile comune ale împărăției.

Delegații au ținut prima ședință Miercuri săptămîna aceasta.

Pact între Unguri și Sasi.

Foaia »Bud Hirlc. e informată, că între Ungurii și Sașii din Brașov s'a făcut o înțelegere de felul, ca din cele patru mandate de deputat dietal din comitatul Brașovului, Sașii se lase unul Maghiarilor, anume cel din cercul Herman.

În înțelesul acestui pact deputatul Lurtz va abdice de mandatul seu din cercul Herman și va candida în cercul prim al Brașovului, ear' în cercul Herman va fi ales, cu program guvernamental Rombauer Emil, care la alegerile trecute rămăsese în minoritate față cu Lurtz, ori apoi avocatul Zakariás din Brașov.

Pentru abonați. Rugăm pe st. nostri abonați, ca atât la înnoirea abonamentului, cât și la reclame etc. se binevoiască a ne serie totdeauna numărul de pe fașia cu adresă.

DIN LUME.

Rusia și Japonia.

Știrile, ce le primeau foile, și mai cu seamă foile engleze, la începutul acestei săptămîni, erau foarte răsunătoare. După aceste știri, se părea, că războiul va izbucni negreșit. Se spunea între altele, că Japonia mobilizează 450 mii de soldați, ear' o telegramă vestea, că o naie iaponeză de războiu a puscat asupra unui vapor rusesc. Astfel se credea, că aceasta înseamnă începutul războiului.

Știrile aceste însă au fost exagerate. De fapt tot mai mult iasă la iveală năsuința de a susține pacea.

Cele mai noue știri vestesc că Rusia în ultima notă adresată Japoniei face acesteia mari îngăduieli, anume: Rusia recunoaște preponderanța Japoniei în Coreea; apoi recunoaște suveranitatea (domnia) Chinei asupra Mangiuriei; nu consideră de cauză pentru războiu ocuparea Coreei de către Japonezi etc.

Se crede că pe aceasta basă se va pute stabili o bună înțelegere între cele două state.

Rășcoala Hererilor.

Rășcoala Hererilor continuă. Știrile despre rășcoală sînt puține, dar' din ele se vede că între rășculați și trupele germane au fost mai multe ciocniri sângeroase. La semînția rășculată a Hererilor s'au alăturat și alte semînții, dar' de altă parte știrile mai noue vestesc, că semînția Bondelsvardsilor și Hotentotii, cari locuiesc pe malurile riului Oranje s'au prădat în în 28 Ian. c. Asemenea se așteaptă predarea rășculaților din Munții Caras.

În 3 Febr. a sosit în Svakopmund prima trupă de ajutorare, trimisă din Germania. În 30 Ian. a plecat din Hamburg la Africa o altă trupă ajutătoare de 200 de oameni.

Știri mărunte.

Ministerul sêrbesc a abzis. Se crede, că tot Gruici va forma noul minister.

Guvernul Greciei e hotărît a reorganiza armata. Aceasta a declarat-o în cameră prin-ministrul Teotokis. Spre acest scop se va vota un buget mai mare pentru armată.

Șeful gendarmeriei macedonene, generalul De Georgis se află în Constantinopol, de unde va pleca la postul său în Macedonia.

cărțile aci mai sus pomenite, cari 'l-au costat muncă și spese, însă cu atîta dînsul tot nu a fost îndestulit, pentru-că el știa bine, că poporul e apăsător cu multe dări, greutăți neajunse, datorii etc. și duce multă lipsă de bani, așa cu greu se va pute folosi de cărțile sale cumpărate pe bani, și că mai lesne se se poată folosi de ele, Aron Boca Velchereanul se decise a le împărți gratis între iubitul său popor. Așa ori-cine a cerut cărți 'i a dat bucuros și ca se se facă o împărțire mai mare de cărți între poporul sătean, a trimis pe spesele sale prin postă ori espres cărți în tracturi proto popești, cari s'au împărțit între pruncii din școalele sătene ca premiu cu ocaziunea esamenelor. Sumele cărților date în număr mai mare s'au publicat în »Foaia Poporului«, ear' cărțile date ori-cui în număr mai mic, nu s'au luat în considerare. Cărțile date gratis, până acum poporului românesc de Aron Boca Velchereanul în număr mai mare, au ajuns suma de 4000 cărți după-cum se va vedea aci mai os și anumit:

1. În »Foaia Poporului« nr. 26 anul 1898 pagina 304, sînt publicate 3000 cărți.

2. În 1899 în tractul Pogacelei s'au împărțit cu ocaziunea esamenului de vară 200 cărți.

3. În 1901 în tractul Pogacelei s'a împărțit 200 cărți.

4. În 1901 pentru școlarii din Deva s'au trimis 100 cărți.

5. În 1900 s'au trimis dlui Teodor A. Bogdan, învățător în Bistrița, spre a se depune la Bibliotecă de-ale meseriașilor și reuniunilor școlare în jur 210 cărți.

6. În 1903 s'au trimes la Reuniunea »Vulturul« a Românilor din America, 250 cărți, toate pe spesele sale.

7. În Decembrie a. c. s'au depus la școala din Velcheriu cărți pentru premiarea pruncilor în 1904 vr'o 4).

Suma tuturor cărților date până aci gratis poporului românesc de Aron Boca Velchereanul este 4000 cărți.

Aron Boca Velchereanul cu tot zelul, activitatea și diligența ce a desvoltat până

aci, nu a fost îndestulit, ci a mai scris și pregătit manuscrise spre a se tipări și împărțite eară între popor. Când vor fi favorabile împrejurările în privința speselor de tipar, următoarele:

1. »Nestatornicia lîmească«.
2. »Gratulații deosebite«.
3. »Doruri, lacrimi și suspine, poezii deosebite«.
4. »Flori și floricele de pe Câmpie, poezii deosebite«.
5. »George Șincai în ora morții«.
6. »Din trecutul Românilor« (colinde istorice).
7. »Cântarea României la 1877/78«.
8. »Povești instructive sfătuitoare« sau »Combaterea datinelor rele, pentru pruncii școlari«.
9. »Alexandria« prelucrată în versuri.
10. »Vieța lui Til Buhoglanda« pusă în versuri.
11. »Vieța și fabulele lui Esop« prelucrate în versuri.

PARTEA ECONOMICĂ.

Modurile și uneltele pentru lucrarea pământului.

(Urmare și fine).

Cele mai lăpuite pluguri de fier în patria noastră sunt cele schimbătoare, cu cari adecă se poate ara în amândouă brazdele. Sunt pluguri și numai într-o ureche, cu cari adecă se poate ara numai într-o brazdă. Acestea se întrebuințează mai cu seamă la șes. Sunt apoi un fel de pluguri pentru măruntirea pământului, în forma mașinilor noastre de săpat, cu cari adecă se ară pe sub brazdele arate odată cu plugul ordinar. Sunt mai departe pluguri cu o brazdă, cu două și cu mai multe brazde la cari apoi se pot prinde mai multe vite, când se ară. Sunt apoi alte pluguri făcute anume pentru arăturile de desfundare, cu cari se poate ara până la genunchi de afund.

Cu plugul se poate lucra pământul mai cu spor, ca cu hârlețul și cu sapa. De aceea se și întrebuințează el în economia câmpului, unde singură puterea omului nu e de ajuns, ci se recere puterea vitelor, ear' pe șesurile mai estinse au început acum a pune se împingă chiar puterea aburului sau vaporului și a electricității.

Cu ajutorul plugului pământul se rupe în brazde, se sfirmește și netezește ca sămănăturile ce le cultivăm în acela se poată afla acolo toate recerintele pentru încolțire, creștere și coacere.

După modul cum se fac arăturile de afund, așa se și împart acclea și adecă: în arături mai pe de-asupra, cam de un lat de palmă, după-cum se fac de regulă la sămănat; în arături mijlocii, cam de două laturi de palmă, după-cum se fac la facerea ogoarelor de toamnă și de vară și în arături afunde, cari adecă trec peste două laturi de palmă, după-cum se fac cel pentru desfundarea pământului mai îndesat.

Când s'au introdus plugurile de fier în locul celor de lemn, unii economi credeau, că după acelea va curge

numai lapte și miere, ca în Canaan. Astfel unii au tot lucrat pământul fără de a-l mai și gunoi cum se cade și când au văzut apoi, că pământul nu le mai dă roduri îmbelșugate, au aruncat vina pe plugurile cele de fier și pe Nemții, cari li le-au adus pe capul lor. Unii ca aceia însă au uitat de proverbul bine cunoscut: »că din sacul, care tot iai și nu mai pui nimic, odată dai de fund«. Cam așa stă treaba și cu lucrarea pământului! Dacă ne mărginim a lucra tot numai o pătură subțire dela suprafața lui, aceasta se stoarce și sleiește de rodurile cele multe, și astfel va deveni din an în an tot mai puțin roditoare.

Eată pentru-ce trebuie se mai facem câte-odată toamna și arături mai afund, ca adecă pătura roditoare se devină cât se poate mai groasă.

Arăturile afunde sunt de o însemnatate deosebită pentru lucrarea pământului. Prin acelea pătura roditoare devine tot mai groasă și astfel plantele cultivate acolo, au apoi o suprafață mai mare, din care se-și poată căuta nutrețul. Rădăcinile buruienilor stricacioase se pot stîrpi prin acelea mai cu succes. Pe timp de secetă rădăcinile sămănăturilor pot străbate la o afunzime mai mare, ear' pe timpurile ploioase, apa de prisos se poate scurge mai ușor prin pământ. Arăturile afunde nu trebuie făcute dintr'odată, ci treptat adecă în fiecare an tot câte puțin, când adecă se face ogorul de toamna sau de vara.

Modurile cele mai însemnate pentru aratul pământului sunt următoarele: cu arătura oablă sau ordinară, după-cum se fac cu plugurile schimbătoare, cu cari se răstoarnă brazdă după brazdă într-o formă oablă; arăturile ridicate la mijloc, cari se pot face atât cu plugurile schimbătoare, cât și cu cele într-o ureche, pentru ca adecă se nu steie apa pe loc, când sunt ploi multe; arăturile săritoare, cari se fac pe unele locuri toamna în coceni, pentru a risipi mușinoaiile de pământ, adunate pe lângă rindurile de cucuruz și arăturile în cerc sau carré, cari se fac în pământurile rotunde, unde adecă se începe de o margine și se gata la mijloc.

După timpul, în care se fac arăturile se împart aceste apoi în: ogoare de toamnă, de vară, întors și sămănat cari fiecare trebuie se se facă la un timp anumit al anului, după-cum adecă o recere aceasta și sămănătura, pentru care se fac.

La arat trebuie pândit totdeauna prilejul, ca pământul se fie umed, căci la din contră nu se pot face arăturile cum se cade. Numai pământurile năsipoase se pot ara și în stare mai uscată. Pentru sămănăturile de toamnă se recomandă, ca pământul se fie mai bine mai umed, decât mai uscat.

Intorsul trebuie se se facă totdeauna atunci, când ogorul este pe deplin copt, ceea-ce se poate vedea de acolo, că plantele arate și rădăcinile acelora s'au putrezit, arătura s'a așezat și brazdele acelea au început a crepa. Unde ne îngăduie locul, acolo e bine ca arăturile se se facă nu numai în lungul, ci și în latul.

La ogor brazdele pot se fie tăiate și mai late, dar' la întors și la sămănat e mai bine, ca acelea se fie tăiate mai înguste, ca adecă cu atât se se sfirmească pământul mai bine. Brazdele tăiate cu plugul, trebuie se se așeze regulat una pe alta, ear' sub acelea și printre ele se nu prea rămână nici-odată pământul nearat. La sămănat, după-ce s'a isprăvit lucrul, se mai trag pe unde e de lipsă și anumite brazde în curmeziș, pentru scurgerea apei.

Precum plugul, așa și grapa, până-când a ajuns în starea ei de astăzi, a trebuit se treacă prin mai multe perioade. La început sămănța se astupa cu niște mărăcini, cari se trăgeau pe locul sămănat. Pe unde mărăcinii erau prea ușori, se mai puneau pe ei și oarecare greutate, ca se-i apese mai bine la pământ.

Dela grapa de mărăcini, care și astăzi se mai întrebuințează pe unele locuri în țările rămase îndărăt cu plugăritul, economii au trecut la grapele cu colții și carēmii de lemn, ear' dela acestea la cele cu colții de fier. Astăzi sunt grape întregi de fier în formă pătrată, oblungă, de trapez, strîmbă ș. a.

VESELIA.

— Foița glumeață a »Foi Poporului«. —

Toaste scurte.

Practic, cum e americanul din fire, ține, că omul de aceea se pune la prânz — ca se mănă. La noi e chiar întors; mai cu seamă apoi la cini mari, se țin toaste lungi, de omul și uită la sfîrșit începutul toastului. Americanului nu îi plac vorbe multe și așa a ajuns tare la ei în modă, ca se se ție toaste pe cât se poate de scurte.

Mai scurte și originale toasturi, au fost fără îndoială următoarele:

La un banchet mare, se scoală un domn, bate în păhar și în liniștea sălii se aude următorul toast:

»Gentlemen, eat! (Domnilor, mâncați!)«

Și pe acest toast la întrecut un ziarist, la banchetul ziaristilor din New-York.

Se scoală anume și zice numai atât, ridicându-și păharul:

»Domnilor!«

Mai mult n'a zis, ci a făcut un gest, cu care atîta a vrut se zică, că: »D-voastră mă înțelegeți, și goli păharul, eară după el toți ceialalți.

G'g.

Măruntășuri.

Un recurs. La tribunal au fost osândiți bărbatul și femeia la câte 8 zile închisoare, pentru-că, de — au flu'erat în biserică, cum se zice.

Președintele tribunalului întreabă pe avocatul apărător — un tinăr fercheș, cu musteața răsucită, — că e mulțumit cu judecata, ori recurează?

— Recurez — declară avocatul.

— Dar' d-ta? întreabă președintele pe femeie.

— Eu mă alătur la dl avocat — zice femeia.

— Apoi d-ta? întreabă președintele pe bărbat.

— Hm! — grăește acesta, clătînd din cap — opt zile de așteptare nu-i așa mult, eu

mă mulțumesc, dar', dle preșident, recurez din toată puterea contra aceleia, ca femeia mea se se alătore la dl avocat, mai cu seamă până voi sta eu închis cele 8 zile.

Supă bună. Oaspele: Să-mi aduci o supă și apă.

Chelnerul: (viind cu supa și apa). Aici e dle, supa și apa cerută. Cea mai caldă e — supa!

Un voinic cu alt voinic.

Un Jidan pleca de acasă
Cu frumoasa lui caleasă,
În alt sat, la prietini buni
Ca și el, tot cu perciuni.

Pornind pe drum neumblat
Până târziu pe 'nserat,
Nimic nu 'i s'a întîmplat
Ca se fie supărat.

Dar' cum drumul se cotește
Prin pădure șerpuieste

La grapa lucrul principal este acela, ca colții ei se meargă prin pământ în linii deosebite, ear' nu unul după altul.

»Plugul fără grapa, e ca moara fără apă«, după-cum se aude pe unele locuri zicându-se. Și în adevăr așa și este! Pentru-că ce s'ar alege de toată arătura și sēmēnătura, dacă nu ar fi grapele, cu cari se se poată astupa sēmēnța și se se netezească pământul arat. Chiar și arăturile acelea, unde voim a sēmēna cu mașinile de sēmēnat, pământul trebuie bine smēruntat și oblit cu grapa.

Grăpatul este de o deosebită însemnătate din mai multe puncte de vedere. Prin acela, de o parte se sdrobesc și sfirmesc brușii, de altă parte se astupă sēmēnța și se netezește locul arat. Afară de acestea grapa cu colții ei mai rupe și scoate la suprafața pământului o mulțime de buruieni și rădăcini, cari dacă nu s'ar scoate afară, s'ar prinde din nou în pământ și astfel ar putea împiedeca într'un mod vedit creșterea tinerelor plante sēmēnate acolo.

Afară de uneltele numite până aci pentru lucrarea pământului, în economiile mai mari se mai întrebuințează încă și tăvălugul, cu care se îndeasă și apasă pământul sēmēnat cu unele plante de nutreț, precum e: mēzērichea, lucerna, trifoiul, esparseta, mohorul ș. a. Tăvălugul numit este ca un sac făcut din lemn de stejar, fier sau peatră și se învîrtește în jurul unei osii, ca și roata dela car. Cine a avut prilej de a umbla pe la unele economii mai mari, a putut vedea și unealta aceasta economică, introdusă numai în timpul din urmă în economia câmpului.

În rindul uneltelor pentru lucrarea pământului, se mai poate numera și mașina pentru săpatul cucuruzului și a celorlalte plante de sapă. Aceasta mașină ușurează foarte mult lucrul economului la săpat, așa că cultura plantelor de sapă astăzi nu mai întâmpină atâta greutate și cheltueală ca până acum. De aceea se și cultivă acelea acum din an în an în cantități și pe estensiuni tot mai mari.

Mai înainte de asta cu 30—40 de ani, când se reîntorceau ostașii noștri

de prin taberile Nemților, Francezilor și Italianilor și ne povesteau despre cele văzute pe acolo și anume: că pe acolo se sapă cucuruzul cu mașina, se sēmēnă cu mașina, se seceră și imblătește cu mașina ș. a., nouă ni-se părea, că ne spun povești. Astăzi însă am ajuns, ca se putem vedea toate acelea mașini și pe la noi, nu numai în economiile mai mari, ci chiar și în cele mai mici.

Ce va mai fi peste alți 30—40 de ani? De sigur că vor fi și mai multe unelte și mașini spornice pentru lucrarea pământului, ca câte sunt astăzi. Noi cei de astăzi se ne mulțumim de o camdată cu acestea, pe cari le avem. Pe acestea se le punem bărbătește și înțelepțește în lucrare, apoi se căutăm a mai învăța și din experiențele sau pățaniile altora, după-cum ne spune și B. Franklin: »căci cel-ce învață tot numai din experiența sau pățania sa proprie, plătește scump, adese-ori prea scump, învățătura sa«.

Acestea sunt modurile și uneltele de lipsă pentru lucrarea pământului, pe cari trebuie să le cunoască fiecare econom! Să zice și cu drept cuvânt: că un econom harnic trebuie să aibă casă și alte superedificate economice făcute din material solid, apoi vite multe și bune, pământuri, fēnațe ș. a., ear' eu mai adaug pe lângă acelea încă și aceea recerintă, că, ca se poată ajunge un econom la toate acelea, trebuie să cunoască cu deamănăntul modurile de lucrare ale pământului și să aibă cele mai bune și mai spornice unelte pentru lucrarea aceluia, fără de cari nici nu se poate numi cineva adevărat econom de pământ.

Ioan Georgescu.

Pentru comercianți.

Galantarele —

Galantar se numește fereastră sau ferestrele unei bolți înspre stradă, cari de obicei sunt de mărimea ușei — dar' pot fi și mai mici — și în cari boltașul își pune spre vedere unele din cele mai alese mărfuri, cari sunt sau foarte frumoase, sau se deosebesc prin ieftinătatea lor etc. Nemțește galantarul se numește: Auslag, ungurește: kirakat,

Prin galantare boltașii atrag asupra mărfurilor lor din boltă, luarea aminte a publicului; ele sunt un reclam viu pentru ori-ce comerciant.

De aceea vedem, că pe la orașe fiecare boltă are galantare, pline cu cele mai alese mărfuri și publicul adese-ori se grămădește în fața lor și le admiră.

Comercianții noștri dela țeară, firește, nu pot avea astfel de galantare elegante, dar' totuși aceia, cari sunt prin locuri de acele, unde se fac târguri de țeară și de săptămână, e bine să-și taie câte o fereastră mai mare la boltă și să-și facă galantar. Prin aceasta publicul, chiar și țeranii, vor fi atrași mai mult la boltă.

În timpul de eamnă — cum e și acum — se întâmplă adese-ori, că galantarul, sau mai bine zis, sticla galantarului îngheață, așa că cele espuse în galantar nu se pot vedea bine sau nu se ved de loc.

Impotriva acestei lucruri neplăcut sunt mai multe mijloace.

Unul din cele mai bune mijloace e glicerina. Dacă ungem pe din lăuntru sticla galantarului cu glicerina, ea nu îngheață. Glicerina, cum știm, e o fluiditate străvezie, care nu îngheață decât în cel mai mare ger și are însușirea de-a suge în sine umezeala de pe sticlă, care astfel fiind uscată, nu îngheață.

Un alt mijloc e chlorcalciul. Acesta e tare, dărăburos. Pisăm o cantitate oare-care din el și îl punem pe un tăier în galantar. El asemenea trage în sine umezeala din galantar. De odată cu chlorcalciul putem folosi și glicerina.

Al treilea mijloc este acidul sulfuric (vitriol), pe care îl punem în galantar în un vas.

Acesta asemenea uscă aierul galantarului și se poate combina cu glicerina. Din acidul sulfuric (n. Schwefelsäure, u. Kénsa v) e destul pe o iarnă o litră.

Prin mijloacele aceste se mai ajunge și aceea, că dacă în galantar sunt ferării, acele nu ruginesc, stând uscate.

Despre sănătate.

De Dr. I. Felix.

Omul e sănătos, când este bine făcut, fără betșug, când mintea lui este curată, nici decum întunecată, când corpul lucrează cu destoinicie și când mintea cugetă limpede. Omul este dator să-și păstreze sănătatea, fiindcă numai omul sănătos își poate împlini toate datoriile către patrie, către familie, către semenii săi: numai pe oamenii sănătoși îi binecuvîntează Dumnezeu, dându-le copii sănătoși, numai femeia sănătoasă poate să nască copii sănătoși, să-și crească ca să devie voinici, înțelepți, buni creștini și buni români. Acela, care-și strică sănătatea prin patimi, prin obiceiuri rele, prin necum-petare și desfrinare, prin ușurință și lipsă de prevedere, păcătuiește îndoit, fiindcă din greșelile lui nu va suferi el singur, ci și copiii, cari moștenesc boalele părinților. Numai omul sănătos poate să fie fericit, să se bucure de toate plăcerile vieții.

Omul bolnav poate să-și redobândească sănătatea, dacă se caută din vreme cu doctor, nu cu leacuri băbești, cu descânțece, cu vrăjitorii și dacă ascultă povețele medicului; omul care s'a născut slăbănog, sau care și-a pierdut puterea prin boală, prin hrana

Rătăcise prin desime
Strigând mereu: »Vai de mine!«

Și eacă că se ivește
O bandă de hoți sosește,
Un șef cu zece argați
Pân' la creștet înarmați.

»Halt Jidane! Stai în loc!
Că de nu îți tragem foc,
Nici un paș mai mult de vrei
Să mai vezi pe ai tăi.

Oprind apoi caii în loc,
Sluga sare de pe boc,
Nu doară de a se lupta
Ci gândind, că va scăpa.

Dară a fost prins și legat
Gura i s'a astupat,
Ca să nu poată striga
Să audă cineva.

Șeful hoților cuminte
Făr' a face vorbe multe,
Revolverul își țintește
Cătră Itig, și i vorbește.

»Itig! Dacă ai nimerit
În acest loc potrivit,

Între unsprezece hoți
Adă-ne banii tăi toți«.

Și Itig a ascultat
Banii toți i-a numărat,
Șeful de hoți i-a dat
Apoi frumos l'a rugat:

Ca să-l lase sănătos
Să plece, măcar pe jos,
Bandiții îl ascultară
Pe sluga îl deslegară.

Itig apoi tremurând
Ca frunza de plop în vânt,
Cu caleasa lui o șterse
De nici urină nu-i rămase.

Și voios că a scăpat
Slugii lui i-a cuvîntat:
»Văzut luon, — cum tilnit
Un voinic cu alt voinic?

Deși poțit mult necaz
Totuși io fost mai viteaz,
Chind zis: bani la mine da
Io zis lui îndată: »na!«.

T. Borza

neîndestulătoare, prin munca cea grea, poate să devină ear' om sdravăn și cu putere, dacă trăiește regulat și dacă se hrănește bine.

Este mai lesne a-și păstra sănătatea, a preveni, a preîntîmpina boalele, este însă mai greu a le vindeca. Pentru-ca omul sănătos să-și poată păstra sănătatea, să rămână sănătos și pentru-ca omul slab ori bolnav, să redobîndească putere și sănătate, îi trebuie:

aer curat, lipsit de praf și de alte necurătenii;

casă sănătoasă, uscată, luminoasă, încălzită în timpul iernii și cu aer curat; vestimente, încălțăminte, așternut, potrivite;

curățenia corpului, a hainelor, așternutului, a locuinței, a împrejurimii ei;

mîncare îndestulătoare și hrănitoare, nestricată, potrivită cu vîrsta și cu munca, apă curată;

muncă potrivită și odihnă după muncă;

ferire de vițiuni, de obiceiuri rele, trai regulat;

ferire de amestecul cu oamenii bolnavi de boale lipicioase, cu vitele bolnave de asemenea boale

Omul își pierde sănătatea:

din neștiință, dacă n'a învățat să se ferească de tot ce poate pricinui boale;

din patimi, din obiceiuri rele, din necumpătare și lăcomie, din desfrînare, din beție;

din sărăcie, dacă n'are mijloace ca să se hrănească pe sine și pe copiii săi, cu hrană îndestulătoare și potrivită, și dacă n'are hărnicia trebuincioasă, pentru-ca prin muncă înțeleaptă și prin cumpătare să iasă din sărăcie;

din ușurință și din neprevedere, dacă nu se păzește de mîncări grele, crude, stricate, de beuturi vătămătoare, de frig și de umezeală, dacă părinții nu păzesc copiii lor mici de receală, de boale molipsitoare, dacă se duc în case în care se află cineva bolnav de boale lipicioase, dacă lasă copiii lor sănătoși să se joace cu alți copii bolnavi de boale lipicioase;

din necurătenie, dacă mai ales femeile la facere și în leusie și copiii noi-născuți nu sînt îngrijiți, cu cea mai mare curățenie;

din muncă prea mare, îndelungată, nepotrivită cu puterea omului, cu vîrsta lui, fără odihna trebuincioasă.

Cum să cunoaștem ce-i trebuie pămîntului.

Multă vreme chimiștii n'au putut găsi prieina rodniciei pămîntului. Toate ostenele lor au rămas lung timp zadarnice. Lucrul ușor de priceput acum, cînd știm că substanțele (materiile) dela cari rodnicia atîrnă (azotul, acidul fosforic, potasa și varul) formează o parte neînsemnată din greutatea totală a păturii cultivate. Pătura aceasta, la un hectar, cântărește patru milioane de chlgr. și dacă dăm din cele patru materii pomenite numai $\frac{1}{100.000}$ din această greutate, rodnicia se schimbă. Cum ar putea chimiștii să fie nimerit, că rodnicia atîrnă dela această a doua sută de mie parte din pătura de analizat?

Pămîntul cultivat se compune: din elemente (părți alcătuitoare) cari nu iau nici o parte la hrana lor; din elemente, cari slujesc la hrana lor; din elemente, cari nu pot sluji la hrană, chiar sub forma în care le aflăm, dar' cari cu timpul, prin felurite influinți, se pot transforma în elemente hrănitoare. Elemente mecanice sînt numai de-a da sprijin plantei: năsip, calcar, argilă și pietriș. Elementele asimilabile sînt acele, pe cari rădăcinile plantelor le pot absorbi și cuprind cele 14 elemente, din cari se formează trupul plantelor și între acestea cele patru cari formează îngrășămîntul: azotul, acidul fosforic, potasa și varul. Astfel e humusul, amoniacul, nitratele și alte combinații minerale solubile. Elemente de rezervă sînt sfărături organice, combinații minerale, cari mai au nevoie de prefaceri pentru a se face nutritive.

Chimiștii tratînd pămîntul cu acid clorhidric slab, topesc toate materiile nutritive: prin apă regală topesc pe cele de rezervă. Dar' dacă un pămînt va cuprinde din belșug azot, acid fosforic, potasă și var, nu urmează de loc că e bogat, dacă plantele nu sînt în stare a se hrăni cu dinsele.

Numai cercarea pămîntului prin plante ne poate lumina.

Eată un exemplu: Pămîntul de pe cîmpul de cercetare dela Vincennes (Francia) cuprinde, la hectar, în pătura de pe de-asupra de 20 centimetri: 1782 chlgr. de acid fosforic, 2301 chlgr. de potasă, 39.365 chlgr. de var și 4312 chlgr. de magnezie. Patru recolte una după alta iau: 71 chlgr. de acid fosforic, 116 chlgr. de potasă, 68 chlgr. de var și 34 chlgr. de magnezie; deci o nemică, față cu cât are, și totuși, a cincea recoltă nu se mai poate produce, pămîntul e secăt! Vedem, deci că nu e destul să fie cuprinse în pămînt toate elementele, ci mai trebuie să fie sub anumite forme.

Plantele ne spun lămurit ce are și ce n'are pămîntul. Pămîntul în care grăul rodeste foarte bine, dar' mazărea prost, e bogat în azot (dominanta grăului) și săracă în potasă (dominanta mazării) îi trebuie deci potasă. Dacă mazărea reușește bine, ear' grăul nu, pămîntul are potasă, dar' n'are azot, deci să-și dăm azot. Pămîntul, în care mazărea și grăul rodesc bine, dar' porumbul nu, are potasă, are azot, dar' n'are acid fosforic. Să-și dăm deci acid fosforic.

Dacă mazărea, grăul și porumbul prosperează deopotrivă, asta dovedește că are azot, acid fosforic, potasă și var. Dacă toate reușesc rău, pămîntul are lipsă de toate.

Două plante cu aceeași dominantă, dar' una cu rădăcini superficiale și alta cu rădăcini adînci, ne vor arăta dacă se află dominantă lor în sol (pătura de-asupra) sau în sub-sol (pătura de dedesubt) sau numai în unul. Unde grăul reușește, dar' sfecla nu, azotul se află în sol, dar' în sub-solul, nu. Unde sfecla reușește, dar' grăul nu sub-sol are azot, dar' solul nu. Unde vița reușește, avem potasă la adîncime.

Putem cunoaște ce fel e un pămînt chiar și după buruienile ce cresc pe el.

Eată cîteva exemple de felul cum se face cercarea pămîntului prin plante. Pe o fâșie de pămînt, lată de un metru, doi, sămînăm cîteva metri pătrați cu grău, cîteva cu mazăre, și cîteva cu cucuruz. Dacă toate aceste vor ieși prost, trebuie să dăm îngrășămînt. Dacă toate vor fi bune, pămîntul are tot ce-i trebuie. Dacă numai materii îi merge bine, pămîntul are potasă, dar' n'are azot și

acid, fosforic. Dacă reușește cucuruzul numai, pămîntul are acid fosforic, dar' n'are potasă și nici azot.

Dar' putem și mai mult: cercăm pămîntul prin ajutorul plantelor și al îngrășămîntelor. Pe o bucată punem îngrășămînt complet; pe a doua îngrășămînt mineral fără azot; pe a treia îngrășămînt azotat fără minerale. Și în sfîrșit, pe a patra, lăsăm, pămîntul în starea lui firească. Le arăm la fel și le sămînăm în același timp, cu același fel de sămînță, de pildă, cu grău. Vom vedea că pe a 2-a, unde e îngrășămîntul complet, grăul e minunat de bun. Pe a 2-a, unde n'am dat azot, dacă grăul va fi bun, avem dovadă că pămîntul are de-ajuns dela sine. Dacă va fi rar grăul, vedem că pămîntul n'are azot asimilabil. Pe a 3-a, unde am pus azot, dar' minerale nu, dacă grăul e bun, vedem că pămîntul are minerale. Dacă grăul e prost, îi lipsesc pămîntului mineralele. Bucata nr. 4, neîngrășată: dacă grăul e prost, pămîntul e secăt; dacă e bun; pămîntul e bogat și de geaba am mai dat îngrășămînt complet bucății nr. 1. Am cheltuit înzadar. Bucățile 1 și 4 se controlează una pe alta.

Plantele sînt instrumentele de analiză cele mai delicate. (Va urma).

Știri economice, comer., jurid., industr.

Aluminiu la noi. La noi pînă acum nu se fabrică aluminiu, un metal alburiu, ușor și de folos, din care se fac între altele și penele de scris, folosindu-se și oțel. Acum s'a descoperit în B. hor un loc, care conține aluminiu, anume din sus de comuna Remeș pe valea pârului Iad. Să spunem, că acest loc e foarte bogat în aluminiu. Ar fi bine, dacă s'ar exploata aluminiul de aici, căci ar ajunge la câștig și Românii din jurul Remeșului.

„Jiana“. Noua bancă românească din Petrojeni, de pe Jiuri, cu numele „Jiana“ și-a început activitatea. Capitalul social al băncii e 60 mii cor.

Așezăminte nouă în 1903. În anul 1903 s'au fondat în Ungaria 41 bănci și institute de credit, cu capital social de K. 3.535.000. Casse de păstrare 23 cu capital de K. 1.885.000. Insoțiri 617. Întreprinderi industriale 37, cu capital de K. 13.335.812. Căi ferate vicinale și întreprinderi de navigație 3, cu capital social de K. 4.049.600. Societați, de asigurare 3 cu capital de K. 400.000. Diverse întreprinderi 34 cu capital de K. 4.283.000. Total s'au fondat 758 întreprinderi nouă (în 1902: 748) cu capital social de K. 27.488.412. Dintre cele 41 bănci nouă fondate în 1903 se află numai 3 în capitală și două în Croația-Slavonia; toate celelalte sînt în provincie. Dintre casele de păstrare nouă fondate a fost una în B. Pesta, 14 în provincie și 8 în Croația-Slavonia. Dintre cele 617 asociațiuni de credit, 180 asociațiuni de consum și valorisare și 61 asociațiuni de lăptărie. Numărul asociațiunilor de credit fondate în 1903 în comitatele locuite de români se prezintă astfel: în Sătmar 15; Maramureș 13; Torontal 10; Timiș și Caraș Severin cu câte 7; în părțile transilvănene nu s'au fondat astfel de asociațiuni aproape de loc.

FELURIMI.

Fondatorul dinastiei Coreane. Coreanii au o legendă interesantă, despre primul lor împărat din dinastia Ni, care și azi domnește în Coreea:

Odată, când lupul era prieten cu oaia și purecii erau potcoviți cu 88 potcoave de fer, s'a întâmplat, că în țeara de peste Jalu (rîul Jalu e granița între China și Coreea) se preumbla pe lângă riu o roabă de-a regelui acelei țări. Deodată se lasă un nor și după ce acesta se trage, vede roaba pe marginea rîului un ou, de mărimea unui cap de om. Oul se sparge și din el iese un băiat. Roaba îl ia în brațe și se duce cu el la regele, istorisindu-i întâmplarea miraculoasă. Regele însă, care era de o natură rea, nu îi crede și o aruncă în temniță, ear' pe băiat îl țipă la porci; aceștia se vede, că erau mai cuminiți ca regele, căci în loc să-l sfășie, îl grijiră cu atîta gingășie, căt se poate numai aștepta dela un porc. Regele văzînd aceasta, se gîndi una bună și neavînd fii, îl luă lângă sine, îl adoptă și îl crescî. Tînerul prin vitejia și purtarea lui deveni așa de plăcut poporului, încât regele, temîndu-și domnia, hotărî să-l omoare. Tînerul auzi despre omorîrea lui plănuită și fugi. Ajungînd la rîul Jalu, slobozi o săgeată în riu, atunci se adunară o mulțime de pești așa, încât tînerul putu să treacă apa, ca pe un pod. Coreanii, cari auziseră despre el ca oameni cuminiți, îl și aleseră pe loc de împărat.

Gig.

SFAT.

Bureții caselor. »Activitatea« recomandă următoarele împotriva bureților de prin case: E știut, că foarte multe case sufer de boala bureților, ceea-ce strică foarte mult locuințele și nu era chip să-i stîrpească. S'a aflat acum un leac foarte bun și foarte simplu: sarea. Topești sare multă în apă și cu apa asta speli bine locurile unde se fac bureți. Pe podele, unde stă și sarea poți presăra sare măcinată bine. Sarea suge umezeala și omoară ori-ce urmă de burete.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru biserica gr.-cat. din Comana-inf; cu prilejul Anului-Nou s'au făcut următoarele dăruiri:

Ioan Dragomir Conta, Avisalon Gridav, Radu Coota, Iosif Sechel și d-na ved. Maria Pop Griveanul, din Comana-inf., au donat un rînd de vestminte preotești în preț 70 cor; Mai departe au contribuit Bach'za Simon Halmăgyi, Marta G. Mat Grivean, Ana G. Guvernât, Nistor Popa, Ioan Costea Catrini, I. Tănase, Liviu Popa, Nicolae Dămian Costea, Ioan G. Mitea Costea, Nicolae Simon Grivan, dl George Halmagy, dl Vesséhy Karoly, Aureliu Grivean, câte 2 cor.; dl Moritz Kirschfeld 60 bani; Nicolae Manea 5 cor.; Victor, Halmagy 4 cor.; Ignat Conta 40 bani; Achim Popa 60 bani; Ioan Costea Savoiu 40 bani; Maria Ioan Guvernât, Reveca Ioan Mat. Popa, Maria Nicolae Sechel, Grigorie Popa, Dionisie Boer, Nicolae Cocis, George Costea Ca-

trini, Ioan Cocis primar, Ana George Bozo cea, Ioan Popoviciu, George Nicolae Dima Ioanovici Andreiu Popa și Aron Furtia, câte o coroană laolaltă 50 cor.

Cu suma aceasta s'au procurat un potir cu toate aparținătoarele. Primească contribuții mulțumita mea publică în numele poporului gr.-cat. din aceasta parohie și D-zeu să le dea darul și binecuvîntarea sa cerească pentru aceasta faptă creștinească.

Iosif Pop,
paroch gr.-cat.

CRONICĂ.

P. S. Sa Domnul Nicolae Popea, episcop în Caransebeș și nașul steagului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, răspunzînd la depeșă de felicitare, trimisă de meseriașii români din Sibiu din privilegiul Anului Nou, a binevoit a dăruî fondului de 20 bani, creat pentru cumpărarea unei case cu hală de vînzare suma, de 20 cor.

Meseriașii români sibileni la Budapesta. Precum aflăm »Reuniunea sbdalilor români din Sibiu«, neputînd întreprinde din cauza scurtîmei timpului, călătoria proiectată la Budapesta în sărbătorile Crăciunului, hotărîre au luat a face aceasta călătorie la sărbătorile sf. Paști, când și ziua e mai lungă și timpul de primăvară mai priincios pentru asemenea călătorii de studiu și de plăcere. Camera de comerț din Brașov a transpus Reuniunii un bilet de călătorie pentru 15 persoane cu prețul jumătate pe clasa a III-a și pune în vedere, că pentru meseriașii mai săraci, va suporta însași ceeaaltă jumătate a prețului de călătorie.

Intre membrii Reuniunilor surori din Seliște și Sebeșul-săsesc, precum ni se asigură, e viu discutată ideea călătoriei la Budapesta și după toată probabilitatea la meseriașii sibileni se vor atașa și meseriași din amintitele localități.

Băncile românești cinstite. Foile ungurești se năpustesc cu furie asupra băncilor române, cari le sînt spine în ochi. Acum însă o foaie le laudă în un fel, ca să poată arăta căt de primejdioase sînt ele pentru Unguri.

Foaia aceasta e »Pesti Hirl«, care în nrul său dela 24 Ian. c se ocupă într'un articol cu băncile românești și zice, că toate laolaltă au un capital destul de mic (vre o 50 milioane cor) Dar' totuși — zice foaia — sînt primejdioase pentru noi aceste bănci ale naționalităților. Pentru-ce?

»Pentru-că sînt cu mult mai cinstite și mai de omenie, decăt băncile maghiare mai micie.

»Pesti Hirlap« învinovătește »băncile ungurești și acel patriotism fals, care le ia sub scutul său și care nu vrea să recunoască, că băncile ungurești sînt cu mult mai nevrednice de încredere și mai primejdioase, decăt băncile Sașilor și ale Românilor.

N'a vorbit 9 ani. Zilele acestea a murit în Nagyida (Ungaria) un om curios. Numele lui e George Dringer, econom. El a aflat înainte cu 9 ani, că nevastă-sa îl înșală cu un altul. În mânia lui a apucat o sîcure voind să crepe cu ea capul femeii, dar' îndată s'a gîndit, a lăsat sîcurea jos și a ieșit din casă fără să grăiască un cuvînt. Din acel minut Dringer a fost mut și n'a mai vorbit cu nime nimic. Zilele trecute fiind bolnav de moarte, a venit popa să-l grijească. Bolnavul, cum vîzî preotul, începî a vorbi și zise:

— Aș vrea să-mi iau rămas bun dela nevasta mea.

Nevasta intră plîngînd:

— Dragul meu bărbat, grăi ea, ai început ear' a vorbi? D-zeu ți-a dat eară glasul!

— Te iert — grăi Dringer — dar' se știi, că eu n'am fost mut, numai căt nu'mi-a fost slobod a vorbi.

Cu aceste se întoarse spre părete și — muri.

Daruri de Crăciun. Acum cam târziu — dar' mai bine târziu, decăt nici odată — ni-se scrie din Turda, că în preseara sărbătorilor Crăciunului dl Dr. Eugeniu Pătăcean, avocat, ca președinte al meseriașilor români din Turda a făcut în școala gr.-cat. un frumos pom de Crăciun, la care a participat mai toată inteligența, meseriași români și băieți de școală și meserii. Cu aceasta ocaziune s'au împărțit vestminte la 15 băieți săraci dela meserii. Vestmintele au fost cumpărate din suma dată de institutul de credit »Arieșana« din bani colectați dela Românii din Turda.

Călător primejdios. Săptămîna trecută la stația Vișni-Volotski (Rusia) un necunoscut a dat pe tren o bute mare, adresată la Moscva. Pe drum conductorul a observat, că în vagonul de pachete umblă cineva. A cugetat că e vr'un hoț și a închis bine ușile vagonului, ca hoțul să nu poată fugi. Presupusul hoț făcea un groaznic târboiu în vagon. La cea dintîiu stație conductorul alarmă lumea și vagonul fu deschis. Și ce se vezi? Presupusul hoț era — un urs. În butea cea mare adevăc fusese ursul, care a spart butea și a ieșit în vagon. Conductorul l'a închis de nou în vagon și periculosul călător a fost dus până la Moscva, unde a fost scos cu ajutorul unor îmblînzitori de animale. Ursul a fost a unui om bogat, care a plătit paguba ce a făcut o acesta în vagon.

Canibali în Congo. Am spus de altori, că canibali se numesc aceia, cari mîncă carne de om. De aceștia sînt destui în Africa, pe insulele Polinesiei etc. Acum doi misionari din Congo scriu, că în acest stat, care stă sub ocrotirea Belgiei, dăinuiește între Negri și acum canibalismul și încă cu știrea directorilor. Chiar și soldați din armată mîncă carne de om și oficerii le dau pace, parte că nu cutează a-i opri, parte, că ei s'au sălbatăcit, de când sînt în Africa.

Pichler Gyözö, deputat kossuthist și mare șovinist, a răposat săptămîna trecută în Viena, unde se dusesse să se vindece. Pichler ca tîner a fost secretarul lui Francisc Kossuth. Ales deputat, a făcut multă gălăgie în dietă. Altcum a fost un Jidov botezat.

Bombă La ziua nașterii regelui Spaniei, care a fost săptămîna trecută, s'a aflat în palatul regal o bombă puternică de dinamit. Din norocire fitulul bombeii n'a ars decăt puțin, căci de nu se stîngea, întreg palatul sbura în aer.

Pentru o telegramă. În Petersburg a făcut mare surprindere dispariția unei telegrame date de însuși Țarul în cauza conflictului ruso-japonez. Telegrama însă — nu se știe cum — n'a ajuns la adresatul în Port Arthur, ci la un consul japonez, din străinătate. Prima jertfă a șterpelării telegramii e Andrewschi, directorul suprem al poștei și telegrafului rusec, pe care Țarul l'a dat afară din post, îndată-ce a aflat despre afacerea cu telegrama.

Statua Țarului eliberator. Se știe, că Bulgarii au hotărît mai de mult să ridice în Sofia o statuă a Țarului Alexandru II., care a eliberat, cu ajutorul oștirei române, Bulgaria de sub jugul turcesc. Statua e acum aproape gata și va fi desvelită în Septembrie a. c. când se vor da mari sărbări. Statua se află pe piața din fața edificiului Sbraniei, o face sculptorul italian Zocchi, costă aproape un pătrar de milion de franci și se zice, că va fi minunată.

Săcuii în America. După o statistică despre emigrările la America, în 1902 au emigrat 337 Săcui la America, ear' în cele dintîiu nouă luni ale anului 1903 au emigrat deja 1015. Cei mai mulți emigranți sînt din comitatele Odorheiu, Ciuc și Treiscaune.

Husarii nemulțumiți. Husarii staționați în Cristian și Rășnov (l. Brașov) erau să facă tulburări, din cauză că trebuie să servească și în anul al patrălea. Tulburarea însă a fost sugrumată iute la început.

Bilete de cununie și de vizită. La tipografia noastră au sosit cele mai moderne și mai elegante bilete pentru anunțuri de cununie și bilete de vizită. Comandele se fac prompt și cu prețurile cele mai moderate.

Cununii. Ioachim B. Pop, învățător și Floricuța S. Mage își serbează cununia azi Duminecă, în 7 Februarie n. a. c. la 2 ore p. m. în biserica gr.-cat. din Feneșul-săs.

— Linuca Rogozan Sinu și Ioan S. Bosian, teolog absolut, își anunță cununia ce se va serba Sâmbătă, în 20 Februarie st. n. a. c. în biserica gr.-cat. din Turda-veche la 3 ore p. m.

— Savu Tăpălagă și Paraschiva Vulcu își serbează cununia Duminecă, 25 Ianuarie st. v. la 1 oră d. a. în biserica cea mare din Seliște.

— Elena Oltean și Iosif Bardosi catechet gr.-cat. își serbează cununia lor, azi Duminecă, în 7 Februarie n. la orele 3 d. a. în biserica gr.-cat. din Rechițova.

Metropolit în Üsküb. Sinodul patriarhatului economic din Constantinopol a ales zilele aceste de metropolit în Üsküb pe Sebastian Debelcovici, în locul repausatului metropolit Firmilian. Cu alegerea lui Debelcovici sunt mulțumite toate popoarele interesate, anume Sârbii, Grecii și Bulgarii, cum și Turcia și Rusia. Noul metropolit e Sârb de naționalitate.

Străinii în China. O telegramă din Hongkong (China) vestește, că populațiunea chineză a fost provocată prin afișe lipite pe pereții caselor să atace partea de oraș locuită de europeni și să o aprindă. Consulii au făcut arătare despre aceasta la vice-regele.

Supărare. Un domn din Cluj, cu numele Kuszko, umblând prin B. pestă, s'a dus și pe la ghiță în parcul orașului și spre marea lui supărare a aflat, că publicul dela ghiță vorbește mai cu seamă nemțește. Kuszko în supărarea lui patriotică a scris reuniunii de patinat, să oprească pe servitorii reuniunii a vorbi în altă limbă cu publicul, decât numai ungurește. — Pare-că publicul e pentru servitori și nu întors.

Prea înalt. Zilele trecute s'a prezentat la asăntare în Paris un uriaș, cu numele Hugo. El are o înălțime de 2 metri și 29 cm. Comisia militară nu l'a asăntat din pricină, că e prea nalt. Uriașul e de 24 ani și de naștere din munții Pirenei.

Arme în casa unui socialist. În comuna Bavaniste gendarmeria a făcut perchiție în casa fruntașului socialist Milan Stancovici și a găsit 150 de revolvere, apoi mai multe mii de broșuri atârtoare împotriva statului, a deregătorilor și a preoțimii. Se zice, că socialistii plănuiau o răscoală Stancovici a fost arestat, împreună cu soții săi.

Foc. Săptămâna trecută a fost un foc mare în Odorheiu (Săcuime), arzând 5 case, și superedificatele. Focul a fost stins cu ajutorul miliției.

Ardere de păduri. Pădurile de pe hotarul satelor secuiești Százpatak, Esztének, Kézdi-Sz. Lélek și Almaș au fost aprinse în 5 locuri și au ars două zile și două nopți. Focul a fost oprit cu mare greu.

Vărsatul negru. În Constantinopol băntuie în măsură mare vărsatul negru.

Țigani ucișagi. Vineri noaptea săptămâna trecută niște hoți au intrat în casa lui Marosffy, deregător în Baia-mare și omorînd servitoarea, au jefuit locuința. Hoții au fost prinși de gendarmi; ei sunt Țigani cor-turari.

Bancă pentru oficeri. Foile din Viena scriu, că acolo este în întemiere o bancă, care se dea oficerilor împrumuturi cu camete mici. Banca se întemeiază pe acții; acționar este și Maiestatea Sa.

Pentru notari. Avisăm pe domnii notari comunali și cercuali, că tipăriturile de lipsă în cancelariile notariale, de ori ce fel, se află în librăria dlui L. Budovski, Sibiu, strada Cisnădiei, nr 27.

Producțiuni și petreceri.

In Sibiu.

Tinerimea română în Sibiu aranjează un bal albastru (mască) în sala dela »Unicum« la 11 Februarie 1904 st. n. Presidentul comitetului e dl Dr. Tiberius Brediceanu. Venitul curat e destinat »Reuniunii femeilor române din Sibiu«.

In Turda.

»Societatea de lectură a femeilor române din Turda și jur aranjează o sercă musicală-declamațională împreună cu dans, Duminecă, în 14 Februarie st. n. a. c. în sala cea mare dela hotel »Europa« din Turda. Venitul curat e destinat »Societății«. Pentru comitetul aranjator: Aurelia Boldea, presidentă; v. d. Ana Cigărean, vice-presidentă; Augusta Dr. Moldovan, casieră; Victor Bugner, secretar; Lucreția Murășan, controloră; Comitetul de domni: Dr. Iuliu Popescu, president; Dr. Valer Moldovan, vice-president; Dr. Ionel Mesaroș, vice-president; Dr. George Pățcean, secretar.

Programa: a) »E greu să uiți«, romanță de O. Spărescu. — b) »Consolarea«, romanță de C. Decker, cântate de d-șoara Idușca Mesaroșiu acomp. la pian de d-șoara Eugenia P. Mesaroșiu — »La icoană«, poezie de A. Vlăhuta, de doamna Augusta Dr. Moldovan. — »Valse brillante« de I. Schullhoff, op. 20, executat la pian de d-șoara Eugenia P. Mesaroșiu. — »Ideal«, poezie de G. Coșbuc, declamată de doamna Ecaterina Dr. Pățcean, — a) »Ce vrei?«, romanță de I. Paschill. — b) »Nu pot uita«, romanță de A. Giulian, cântate de doamna Olimpia v. d. Dr. Moldovan, acomp. la pian de d-șoara Eugenia P. Mesaroșiu, — »Nița Paingine«, monolog de C. Brediceanu prelat de dl Augustin Rațiu.

Meseriașii români din Turda au avut o producție și petrecere succesă în 31 Ian. c. Raport vom da în nrul viitor.

In Cluj.

Tinerimea universitară română din Cluj aranjează la 18 Februarie st. n. 1904 în sala cea mare a Redutei oreșenești, un bal. Venitul curat este destinat pentru masa studenților academici. Comitetul aranjator: Romul Veliciu, președinte; Augustin Rațiu, vice-președinte; Valentin Poruțiu, vice-președinte; Eugen Sămpetean, casar; Emiliu Dan, secretar; Anrel Moldovan, controlor; Vasile Nossă, secretar; Iuliu Dan, Vasile Lucăci, majordomi.

In Alba-Iulia.

Corul vocal al bisericii gr.-or. din Alba-Iulia, (Maeri) sub conducerea dlui învățător Ilie Mihai aranjează în 12 Februarie (30 Ianuarie) a. c. (sărbătoarea sf. 3 Ierarhi) în sala cea mare din hotelul »Europa« un concert. Presidentul comitetului aranjator e dl Ioan Muntean.

Venitul curat e destinat 1/2 pentru acoperirea speșelor avute cu zidirea școlii, ear' 1/2 împărțit în părți egale pentru zidirea unui seminar pe seama stud. rom. cari cercetează școlile din loc și pentru catedrală care se zidește în Sibiu.

Programa: a) O. Dima. »O ce veste minunată« cor. bărb.; b) T. Popoviciu. »Patru păstori« cor. bărb. — a) N. Cordean. »Oltul geme« cor. mixt.; b) V. Humpel »Eată ziua triumfală« cor. bărb. — I. Cotescu. »Cântec ostășesc« cor. mixt. — a) I. Porumbescu »Am o inimă în piept« cor. mixt.; b) T. Popoviciu. »Măș mărta« cor. mixt. — a) Musicescu et Popoviciu. »Fostai lele« cor. bărb. b) Melodie franceză. »Noaptea« cor. bărb. — I. Vidu. »Răsunetul Ardealului« cor.

mixt cu solo; a) I. Vidu. »Moțul la drum« cor. bărb.; b) C. Porumbescu. »Marșul cântăreților« cor. bărb. După producțiune urmează dans. În pauză se joacă »Calușorul« și »Bătuta«.

In Năsăud.

Corul didactic dela școala fund. elem. de băieți, și fetițe din Năsăud a aranjat Sâmbătă, în 6 Februarie a. c. în sala de gimnastică dela gimnas, pe recerea cu joc pentru copii. Petrecerea sa început cu piesa »Răutăcioasă« comedie, într'un nact prelată de 9 școlărițe ale școlii de fetițe. Venitul curat al petrecerii este destinat pentru ajutorarea copiilor săraci dela aceasta școală: cu vestimente, cărți, recușite de scris, material pentru lucrul de mână etc.

In Simeria.

Corul bisericii gr.-or. rom. din Tâmpa aranjează azi Duminecă, în 7 Februarie st. n. 1904 în Ciarda dela podul Simeriei (O Piski hidhoz) — cu concursul unor domni din Deva — un concert, împreună cu producție teatrală 1/2 din venitul curat este destinat pentru înființarea unei biblioteci la școala din Simeria, ear' 1/2 pentru procurarea celor de lipsă pentru corul din Tâmpa.

Programul: Vorbire de deschidere, prelată de I. Sătinbrean »Cântarea marinarilor«, de F. Flondor, cor. bărb. »In fânul« de H. cor. bărb. »Fetele casnice« de T. Popoviciu cor. bărb. »Haide mândro să fugim« de Mateiu, cor. bărb. »Brăul popii« de G. Dima cor. bărb. »Sinceritatea« sau »Credința femească« comedie într'un act. de I. Sătinbrean jun. inv. — După teatru urmează joc. —

Dela teatru.

Mărti seara s'a reprezentat piesa: »Trilba«. Piesa aceasta e teribilă; teribilă, fiindcă e aici vorba de o putere a naturii, mistică: de hipnotism. Imprejurul acestui lucru se învîrte totul.

O impresie curioasă lasă Svengali un personaj mistic, întunecat, ca un demon. Deja esteriorul, paliditatea, părul negru în desordine, ne atinge, ca aerul greu a unei cripte. Da! Teribil e Svengali, un nebun. Rolul acesta l'a avut dl Seger, ca beneficiar. La prelat admirabil, în toată splendoarea; mai cu seamă scenă de bravură e actul al treilea, unde moare, scăt de puteri. Un contrast mare e Trilby Trilby e copila răsfățată a »Quartier Latin« ului, al cuiului de artiști din Paris. Ea iubește pe Billy, Svengali însă, demonul întunecat, o silește cu hipnotisatiia lui, să meargă cu el. Rolul acesta l'a avut tinăra naivă, Flora Leopold. Ea încă a jucat rolul admirabil, ceea-ce cu atâta e mai de mirat, fiindcă rolul acesta nu se ține chiar de rolul unei naive.

În coloritul serios, și tragic al piesei, mai vin fulgere de humor și comic, mai cu seamă vieța pictorilor din renumitul »Quartier de Latin«, în actul prim și al doilea.

Seara și de altcun a succes bine. Teatrul a fost plin, eară beneficiarul a căpătat cunune și flori.

Mercuri s'a reprezentat comedia plină de humor, »Zwei Wappen« de Kadelburg; aceasta încă a succes bine.

Glg.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. O. în Nagy-Ludoș. Prețul abon. l'am primit în 13 Ianuarie n.

G. P. în A. I. (Ab nr. 3696.) Almanahul sanitar il. costă 1 cor. 30 bani. Se poate procura dela C. Schulder, București, strada Doamnei, 28. Trimite acolo banii. Poeziile comice sunt copiate din tipar; ne pare rău, dar' nu le putem publica. Trimite glume din popor.

Ab. Nr. 1596. Se poate. Despre modolități întreabă pe dl Ioan Berescu, inv. în Făgăraș; ca coleg credem că-ți va răspunde.

P. N. în H-I. Răbdare. Fiind mult material, numai pe rând pot să urmeze și rapoartele.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
Silvestru Moldovan.

Tiparul »Tipografia« Iosif Marschall.

Mătasă pentru baluri

dela 60 cr. în sus p. metru; ultime novități Franco și cu vama plătită, livrată în casă. Asortiment bogat de mostre cu reîntoarcerea poștei.

Henneberg,

3 4—30

fabricant de mătăsă Zürich

Publicațiune.

Comuna Ilimbav, — pretura Nocrichiu esarier dează pe calea licitațiunii publice dreptul de cărcimărit pe anii 1904, 1905 și 1906. Licitațiunea se va ține în 24 Februarie a. e. la 10 ore a. m. în sala cea mare a comunei Nocrichiu

Oferte în scris se primesc numai până la deshiderea licitațiunei.

Prețul strigării e 700 cor. anual, vadiul 10%.

Condițiunile de licitare se pot privi ori când în cancelaria comunei Ilimbav.

Ilimbav, în 2 Februarie 1904.

Primăria comunei:

Iosif Luca,
primariu.

Proceplu Marin,
notariu.

Cereți numai

de-al lui

Selle & Kary's

cel mai bun mijloc de curățit pentru ori-ce încălțăminte fine

Galbin și negru

Cu deosebire e de recomandat pentru ghetete boxcalf, oscară, chevreau, și de lak.

Viena, XII/I. 25 1—20

De vânzare.

În comuna Tăuni se ofere un rar prilej de a-și face stare prin negoț și economie indeosebi de oi, pentru acel român, care ar cumpăra următoarele realități:

I. Fondul intern, situat în mijlocul comunei, ce constă din: 1. O casă cu 4 odăi; 2. o bucătărie; 3 o cămară; 4. un grajd toate aceste din peatră și acoperite cu țiglă; 5. o șură de lemn, acoperită cu paie.

Fondului intern aparțin: o curte spațioasă și 2 grădini cu diferiți pomi nobili.

II. 40 jugere pământ, din cari 30 jug. arător, 10 jug. fâneaț și vie; apoi dreptul de pădure și pășune și în fine licență deschisă pentru vânzare de beuturi spirituoase.

Toate aceste realități se dau eventual și în arândă. A se adresa la

A. Pătruț,

Tăuni, ultima postă Hosszuaszo (gară între Micăsasa și Blaj).

13 2—2

Magazinul de lumini și săpun

al lui

RUDOLF HENTER

Sibiu, strada Faurilor nr. 7.

recomandă

lumini de ceară și de stearin

în ori ce mărime și executare, cu prețurile cele mai ieftine.

Mai departe săpun uscat de prima calitate, leșie și vinețală.

Truete de senu

23 1—3

Ieftin și aduce fructe bogate!

Pentru economi și crescători de vite.

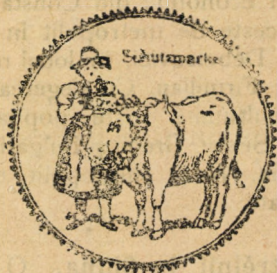
Recunoscut de cel mai bun

dres de nutreț

pentu toate animalele și galițele este

dresul de nutreț din Sebeșul-săs. Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela espositiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numeroase scrisori de recunoștință.

95 15—52

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Seut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapesta VI. strada Nagy János nr. 5.

Prețul per pachet 1/2, chlgr. 90 bani, 9 pachete 4 1/2, chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

107 9—

intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii).

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune, edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului:

95,727.010 ooroane.

Capitale asigurate asupra vieții:

10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Miere de stup în floare delicatesă

curată, veritabilă, în sticle de $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ chlg., chilo-gramul de miere costă 1 cor. 50 bani., 1 dosă netto $4\frac{1}{2}$ chlg. de miere costă loco: 5 cor. 70 bani la firma:

Carol Arz, strada Cisnăniei,
și

Franz Hantschel, stupar,
strada Dumbrăvi (Jungenwald nr. 12).

Acesta din urmă espedează cu rambursă: 1 dosă de miere de $4\frac{1}{2}$ chlg. cu 6 cor. 20 bani. 2 sticle elegante à 1 chlg. 4 coroane; 4 sticle elegante à $\frac{1}{2}$ chlg. 4 cor. 80 bani. 27 1—5

Franco la ori care postă. • Serviciu prompt și solid.

Clavire folosite

trase de nou cu piele și restaurate, sunt de prezent de vânzare cu prețul de 180—500 cor. în salonul de clavire a lui **F. A. Kauffmann**, în Sibiiu, strada Urezului nr. 11, unde se află espus spre vânzare, per 200 cor. și un excelent harmoniu folosit. 202 3—6

În Nr. 2 al „REVISTEI FOLOSITOARE”

se va începe publicarea operei

Mlea garnisoană sau Scandalele din armata germană

— De locotenentul BILSE —

Locotenentul Bilse a fost condamnat la 6 luni de închisoare, fiindcă a zugrăvit viața militară așa cum o cunoaște, ear' cartea sa a fost confiscată în Germania. Tipărită însă din nou în Austria, într-o singură lună s'au vândut 800.000 exemplare. Această operă singură reprezintă valoarea totală abonamentului anului întreg al revistei. Nr. 2 va mai conține:

Tabla de materie a numărului 2.

Mica garnisoană sau scandalul din armata germană, de locotenentul Bilse — Causa orbirei cailor. — Durerea de măsele și vindecarea lor într'un moment. — Tenia (Panglică). — Degerături. — Pedagra. — Ingrijirea fuxiilor în timpul iernei. — Rozierii (urmare). — Furtunile tinereții (urmare). — Conser-varea prin sterilizare a mustului de fructe sau struguri. — Spoitul cu var. — Oglinda stupilor. — Cum se deosebește olanda de bumbac. — Cel mai bun mijloc de a face cismele impermeabile. — Cum se stîrlesc păduchi la animale. — Cum se obținuesc scroafele cu purcei străini. — Valoarea cenușei ca îngrășămintă. — Prepararea oțetului din vin. — Grânele mucezite. — Cadavre de legume. — În contra cătrăniei pomilor fructiferi. — Ingrijirea frumuseții. — Boalele de stomac. — Diverse. — Moda.

Tabla de materii din nr. 1.

Bronșita. — Astma. — Dieta la Podagră. — Scăpare de guturaiu. — Tinctură de iod contra înțepării insectelor. — Laptele. — Rozierii. — Nu culegeți fructele prea de timpuriu. — Îngrășămintea artificială a livezilor de pomi. — Despre adăpatul vitelor. — Despre nutrețul de iarnă. — Castani sălbateci ca nutreț. — Direcția creșterii cailor. — Furtunile tinereții (roman). — În contra paraziților din grâu. — Cultivarea pomilor în ghivece. — Frunze de varză asupra laptelui. — Difteria la găini. — Cel mai timpuriu nutreț verde. — Cum trebuie nevasta să-și trateze bărbatul? — Importanța somnului. — Cel mai nou sport al damelor în Anglia. — Ce însemnează numele de „Cara-George”. — O statistică muzicală. — Șiretenia unui nebun. — Consolare religioasă în puscărie. — Un bine-făcător. — Corpul delict. — Trenul mixt. — Causa principală. — Fără răutate. — Pensionarul. — La dantist. — Doi drept unul. — Un judecător drept. — Dorință nevinovată. — Șaradă. — Meserie grea. — Cum se facem din haine vechi lucruri folositoare.

Abonamentul pe an este 5 cor. pe $\frac{1}{2}$ an 2.50.

Editura librăriei IG. HERTZ
București.

18 2—3

Berea cetățenească de Budweisz.

Am onoare a face cunoscut p. t. public, că berea mea foarte fină a sosit proaspătă tocmai acum și se poate căpeta numai la mine

Cu deosebită stimă

Martin Hartmann,
birtaș, Piața mare 9.

Sigură vânzare:

Fabrica de bere cetățenească, îndreptățită pentru fabricarea de bere, în Budweisz, întemeiată la 1795.

Furnisorul de curte al Maiestății Sale regelui de Württemberg.

22 1—

Espediție de carne, — cârnați și cârnuri afumate.

Șuncă, tină, cu os, . per Khlg. 1.60	Cârnați de Cracovia, tăiat dur > > 1.40
> rotundă fără os > > 1.80	> > > fin > > 1.40
> fără slănină 1.60	De Braunschweig 1.30
Șolduri, rotunde, fără os > > 1.50	Cârnați de Paris (Pariserwurst) > > 1.30
> nerotunzite > slănină > > 1.30	> polonezi (Polnische-wurst) 1.20
Carré, retezată 1.50	Presswurst 1.10
Carne afumată cu coaste 1.60	Cârnați cu aiu 1.40
Slănină pentru pâne, grasă 1.60	> fără 1.40
> în fășii, papricată 1.50	> ardelenesti cu aiu 1.50
> > afumată 1.50	> > fără > > 1.50
Salamă I-a, ung. pro Ian. 2.50	> de sardele 1.30
la lună 10 h. pro kg urcare,	> > șuncă, neferți 1.80
Cârnați de vînat din carne de	> > limbă 1.30
șuncă per kg. 1.40	

Mai departe slănină crudă, Bauchfilz, unsoare de porc de casă, burlinci, untură de porc, carne proaspătă de porc, tăiați totdeauna proaspet, cu prețurile de zi cele mai ieftine Colli de postă cu rambursă; listă de prețuri la cerere.

2 5—01

Iosif Theil,

fabricant de salamă și cârnuri afumate.

Mediaș (Transilvania).

Pe sezonul Carnevalului

imi permit cu toată stima a recomanda pentru cas de trebuință atelierul meu fotografic, care e întocmit și pentru fotografiări de seara cu lumină electrică.

Ore de fotografiare până la 7 ore seara, în cas de anunțare înainte să fac luări și după 7 ore.

1 5—

Cu deosebită stimă

Wilhelm Auerlich,
Strada Cisnădiei 53.

Telefon nr. 13.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96% Spirt rafinade, pr. 10.000 Lt. % Cor. 1.50

ff. 93% Spirt crud. > > > > 1.48

ff. Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicnuit la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră > > 1—

La procurarea cu rambursa de spirt sau rafinade este de dat ca > > pentru dările corespunzătoare de fiecare Lit Cor. 1.—. 112

Anunț.

Cine are oi călbejite și doresc a le vinde să se adreseze la administrația »Foi Poporului« în scris sau verbal. 16 1—3

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și esoperează împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani en 2%—5%.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș precum și la oficeri credit simplu și fără giranți.

La dorință servim cu informație, rugând marcă pentru răspuns 21 1—

„PECUNIA“

întreprindere de credit
Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

De vânzare.

O casă în Sibiu ulița Rațelor (Entengasse nr. 13) este de vândut în condiții foarte favorabile

Mai de aproape a se informa în casă etagiul I. 17 2—2

Avis!

Un individ care au fost de vro 18 ani aplicat la lucruri notariale cu praxă, caută ocupațiune la vre-un institut românesc în patrie fie chiar și în România, pe lângă o leasă convenabilă bagatelă la început; de dorit ar voi în România, cea ce doresc, a se adresa la redacțiunea acestei foi. 12 2—3

Eftin de minune!!

395 bucăți cu fl. 1.85.

Un orologiu escelent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 24 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un lant aurit; un admirabil ac de cravată cu briliant-simili; un inel aurit cu peatră imit. pentru domni ori dame; o garnitură admirabilă, constatătoare din bumbi de manșete, guler și un piept, gar. 3%. aur-double, 6 bucăți batiste de buzunar, gar de in; unelte de soris elegante de nikel; o etui de cingă de toaletă cu un pepten frumos; un săpun de toaletă aromatic; o carte de notițe legată; 12 bucăți de bilete artistice a bărbatilor renumiți ai secolului trecut, 72 buc pene de cancelarie engleze și încă 290 bucăți diverse, cari sunt folosite în casă, sunt gratis.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de export

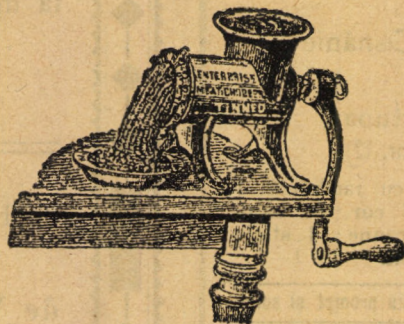
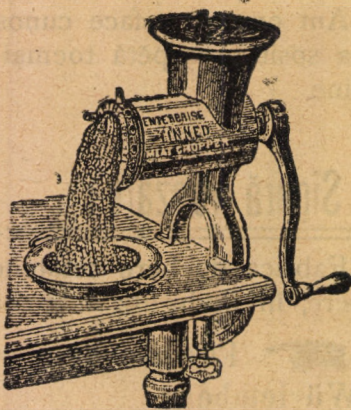
H. Spingarn, Cracovia, nr. 80.

La cumpărare de două pachete dau gratis un frumos briceag de buzunar, cu două tășuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de

nu convine, să trimit numai 20 2—2

Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Prețul în coroane.

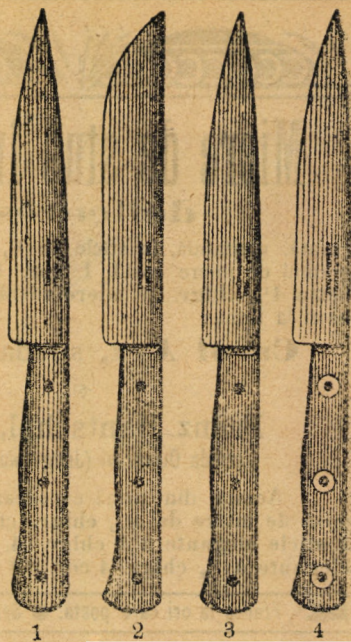
Forma: R RR S UU

Forma: SS U T

Mărimea și numirea formei:

R RR S SS U UU T cu roată de învîrtit

taie într'o minută chil.	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 3/4
1 buc.	Cor. 5.80	7.60	8.80	8.50	13.30	15.80	29.50
Cuțitul siugur	— .70	— .80	1.10	1.10	1.30	1.30	1.60
Discul gaurei singur	Cor. 1.30	1.80	1.50	1.50	2.80	2.80	4.20

Cuțite cu garanție pentru toată bucată

		17	19	21 cm.
Fig. 1	Cor.	— .72	— .86	
Fig. 2	—	— .56	— .68	— .80
Fig. 3	—	— .56	— .68	— .80
Fig. 4	—	— .64	— .76	— .90

Firze mari cu înecvoietură (folticoase) cu garanță pentru fiecare bucată.

Lungime:	4,	4 1/4,	4 1/2,	4 3/4,	5,	5 1/2,	6 urme
Lățime A:	115,	120,	125,	130,	138,	150,	155 m m
1 bucată	Cor. 1.70,	1.90,	2.05,	2.35,	2.65,	3.25,	4.10
Lățime B:	130,	138,	145,	150,	158,	165,	170 m/m
1 bucată	Cor. 2.—,	2.20,	2.45,	2.75,	3.—	3.70,	4.60

Sape de lemn de formă deosebită, cu garanță pentru fiecare bucată. 8 4—

Carol F. Jikeli, Sibiu

la »Coasa de aur«.

În atențiune binevoitoare.

Din incidentul criselor de bere, ce amenință, ne luăm voia a face atent p. t. public și pe domni proprietari de licențe de beuturi, asupra berii noastre, premiată cu »medalia de aur« la espositia industrială din anul trecut din Sibiu, și anume:

„Bere Transilvania“ deschisă și neagră

aceasta din urmă a la berea de München) și

Bere bock-salvator, de grad superior

și invităm on. public a-și procura astfel de bere.

Espedarea berii noastre se face în butoaie de câte 25, 50 și 100 litre și în butelii à 1/10 și 1/12 litre, la ceea ce observăm, că berea de butelie se espedează la țeară numai în stare pasterisată, prin ceea-ce se urcă în mod însemnat durabilitatea berii și se face posibil, ca și birtașii mai mici și cumpărătorii privați să poată avea în ori-care anotimp întotdeauna bere proaspătă

Cu distinsă stimă

Prima fabrică ardeleană cu vapor, de bere a

Erezilor lui Ioan Habermann.

19 2—6

Liferantul curții ces. și reg. Espositia Paris: Medalia de aur.

FERNOLENDT

Vacs de ghetă și papuci,

cel mai bun din lume, se svîntă curînd, are lustru foarte frumos și nu strică pelea de loc. — Iniințat la anul 1832. — Depositul fabricii Viena I. Schulerstrasse nr. 21.

102 17—26

Se capătă în toate locurile.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.